

Передплата

на «РУСЛАНА» виноситься:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на шість місяців . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на шість місяців . . . 10 рублів
або 20 франків
Последнее число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирреш ми очи і думи ми вирреш: а не возьмеш мнкости і віри не возьмеш, бо руссе ми сердце і віра русса.» — 8 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-й пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника. — Експедиция місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереженя. — Режлямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Селяни пізнали ся.

Золоті гори обіцували наші соціяльні демократи робітникам і селянам — перед виборами. В нас є під рукою один примірник «Odezw-и» виборчої сих спасителів мира, печатаної у Бергмана в Відні, підписаної на чолі жидом Адлером, а корамізованої членами генерального штабу австрійських соціяльних демократів, межі сими також Дашинським і Козакевичом. Відозва ся відзначає ся з одного боку острою, безпощадною критикою теперішнього «гнилого» суспільного ладу, зорудованого — як сказано — в виключну користь «інтернаціонального союзу шляхти, духовенства і капіталу». З другого боку зрегестровано там множество обітниць на реформи, з котрих мало поплисти всяке добро для всесторонно «визискуваних» робітників та селян, наколи они свої голоси віддадуть не кому другому а кандидатам посольским соціяльної демокрації.

Повторити всі сі обітниць годі, але деякі з них можна пригадати в виду факту, що саме селянство пізнало ся вже на фарбованих лисах і устами (чи може навіть кулаками) селян мазурских в Чишках задокументувало, що не годить ся з програмою соціяльних демократів. Крім того вислав посол Шаєр до віденського «Deutsches Volksblatt» заяву, котра свідчить, що і на заході Галичини — межі Мазурами, — вже почало свитати, та що партия Стояловского зовсім явно зірвала з соціяльними «паничами». Заява пос. Шаєра гласить: «Супроти злобних вістий, мов-то я стою за одно з галицькими соціяльними демократами, мушу заявити, що я яко антисеміт приклонив ся лише до християнсько-соціяльної програми, та що яко такий від початку своєї політичної діяльності поборюю соціяльну демокрацію, позаяк она є на скрізь зжидоватілим

сторонництвом. Яко Поляк, люблячий свій нарід і край, не можу я піддержувати сю інтернаціональну партию, що відносить ся ворожо до християнської віри, народности і приватної власности, а намагає знищити головно селян». Подібні заяви зложили і товариші пос. Шаєра: селянин Цена (з Ярославщини) і кс. Шпондер.

Чишчани і Стояловщани пізнали ся вже на ложних пророках, а сподівати ся, що і все селянство Галичини зрозуміє небавом, що соціяльні демократи суть першими ворогами не тільки їх добробиту, але і таких скарбів духових, якими суть віра і народність.

Щож бо зробили соціяльні демократи в раді державній для добра селянства?

В згаданій відозві обіцували они, що будуть поборювати лібералів яко таких, що злучили ся з капіталістами на шкоду робітників та селян. А в раді державній мали они одну руку з тими лібералами і піддержували їх обструкцію.

В згаданій відозві дорікали они другим сторонництвом, мов-то ті сторонництва враз з жидами визискують хлопа і робітника. А в раді державній станули всі соціял-демократи під команду жида Адлера, редактора «Arbeiter-Zeitung», і посла-жида Феркавфа.

В згаданій відозві дорікали они другим сторонництвом, мов-то ті сторонництва для своїх окремих цілей піддержують борбу національну. А в раді державній піддержали соціял-демократи Німців в їх національній борбі проти розпоряджень язикових і Чехів.

В згаданій відозві обіцували они, що будуть поборювати всякі податки консумційні, але внесеня на знижене ціни соли, поставленого Словінцями і Русинами, не підписали.

В згаданій відозві обіцували они мінімум existentiae увільнити від всяких

податків, але дотичного внесеня пос. Тянчкевича не підписали.

В згаданій відозві обіцували они, що будуть домагати ся безплатного судівництва, а в раді державній, помагаючи обструкції, спинили і деякі закони потрібні до переведеня вже старою радою ухваленої дешевшої процедури цивільної.

Ба, в відозві своїй обіцували они, знести військо і завести лише прогресивний доходовий податок замість всіх дотеперішних, але внесеня такого не поставили.

Коротко кажучи: ні одної обітниць не одержали доси соціяльні демократи своїм виборцям, а помагаючи всіми силами обструкції, спинили лише всяку позитивну роботу других сторонництв, як-раз тих, проти котрих перед виборами так сильно виступали.

Не диво проте, що пос. Шаєр, бачучи те все власними очима в раді державній, назнаменував їх найбільшими ворогами селянства, та що селяни з Цішок своему послови Козакевичови просто показали двері.

Про з'їзд письменників.

(Статя надіслана.)

Один з дуже симпатичних наших товаришів пера накликає терпеливо вже від 1893 р. до з'їзду письменників руских, виказує користь, які з сего з'їзду для літератури, публіцистики, а в кінці і для писателів самих вийти можуть, котрі остаточно ніхто не оспорує, але ніхто не приїжджає. Для мене лично всі ті зазиви були дуже милі, хотий з гори можна було знати, що з таких загальних покликів, без определеного місця, часу, програми з'їзду, з гори визначених і оголошених рефератів і референтів, нічо позитивного вийти не може.

Сего року підняло річ наукове Товариство ім. Шевченка, постановивши з нагоди свого 25-літнього ювілея і обходу столітнього ювілея

6
Відлюдок.
Оповіданє Ю. Варчина.
(Дальше.)
VII.
Хоть була вже пізна година, як Тук уложив каліку до постелі і вийшов до своєї комнаты, сон его не брав ся. Він задумав ся а в тих думках бачив він цілий ряд сцен, які довело ся ему прожити в своїм житю. Прочитавши лист Анни, він почав читати дальшу часть письма, в котрім описувала своє жите від часу утечи з дому головна особа драми — Анна. Она писала:

«Я знаю, кілька я лиха натворила. Я перевиджувала, що моїм божевільним кроком вже ну матір до гробу а Тебе зроблю нещасливим. Не доставало мені сили розікрити все перед вами. Барон обіцував мені золоті гори, обіцував щастє, світле становиско, забави, оказував горячу любов а Тебе передражняв «хлопскою дитиною». Я погордила Тобою і Бог покарав мене тяжко.»

Однак я зле не думала. Ошоломлена любовю та обітницями барона, я гадала, що не

доховаю тобі вірности, коли стану твоею женою. Тому не могла я стати Твоею жінкою. Я боролася сама з собою а кілька я намучила ся, щоби не зрадити ся перед Тобою з любовю до иншого. Любов до барона перемогла. Мені байдуже було про матір та про сором, який спав на мій дім через мою утечу.
О півночи я була готова. Два дні перед моею утечию приїхав барон потайком. Він дав мені гроші потрібні на дорогу і велів їхати до Праги, куди перенесли его полк. Я купила карту і вже на другу ніч опинила ся в Празі, між чужими людьми. Він дожидає мене на двірці і завіз мене до мешканя, нарочно для мене приладженого. Між чужими я не потребувала соромити ся. Ніхто не знав мене і моєї минувшини. Вскорі пізнала я ліпше барона, і пересвідчила ся, що він мене тяжко обманув. Я напірала на него, щоби він зі мною звінчав ся, він відповідав, що не прийшов ще дозвіл з міністерства.

Я успокоїла ся. За материю було мені дуже банно. Я просила барона, щоби написав до неї і просив о прощенє. Він сказав, що напише, коли дістане дозвіл на вінчанє. Дозвіл не приходив а мої плачі лютили барона. Він називав мене плаксивою і злісницею. Я терпіла дальше.

Одного вечера прибув він до мене і сказав, що дозвіл вже надійшов. Я урадувала ся, що скінчать ся дні мого сорому, тим більше що я надіяла ся стати материю.. Він був рівно вдоволений. Ми уложили, що за два місяці відбуде ся наше вінчанє. Яка я була тогді щаслива!..

Тайком перед ним написала я лист до матери, просила о прощенє, доносила про день нашого вінчаня. Відповіді на сей лист я не дістала ніякої. Мене боліло, що мати не дає ся перемогти. В жалю та болю признала ся перед бароном а сей відповів, що перед вінчанєм приїде по матір і привезе єї з собою.

Я повірила. Тимчасом дав мені Бог дочку. Я молила ся, щоби як найскорше настав той день, коли я стану законною жінкою і внесу мою дитину до дому єї вітця.

Коли я встала з постелі, велів барон кравчисі вшити для мене дві сукні. Чим раз ближше було до умовленого дня нашого вінчаня. Ще лише один тиждень до мого щастя! — думала я. Барон сказав, що їде по матір до Львова, а се мене ще більше утішило.

Він поїхав, та більше я его не бачила. Не видячи за слізмами сьвіта, стрітила я означений день вінчаня. Від него не було ніякої вістки. Я

Котляревського скликати такий з'їзд. Тепер, сподіватись, справа піде скорше, і спірнійше, позаяк певно виділ товариства постановивши з'їзд обдумає і відповідну програму для него, постановить реферати і визначить найдіятливіших референтів. Як раз в справі тих рефератів хотів я сказати слів кілька:

Перше все повинен бути, о скільки можна, повний реферат про теперішній стан нашого письменства, его прикмети добрі і недостатки. Як невеликий наш щорічний видаток літературний, а все-ж хто за ним щільно і з замишуванням слідить, зустрине багато хисту і справдішого письменного талану. А мимо того окрім редакцій та маленького кружка знайомих, приятелів, мало хто о них знає. А вжеж оповідання таких молодих письменників як Т. Бордуляка, С. Пятки, Б. Лепкого (для приміру тільки кажу, не во гнів тих, що поминаю) повинні були вийти окремішними виданнями, як те примірно зладив В. Лукіч з оповіданнями В. Чайченка а редакция Буковини (не во гнів другим посестрам кажучи, одної з найсовітнійше і найвсестороннійше редагованих часописий руских) з оповіданнями О. Кобилянської, О. Маковея, Б. Будзиновського. Як оповідане довше, могло вийти само, як коротші, могла дотична редакция зібрати їх низку, та видати в світ. Люди були-б читали, а автори їх були-б мали, яку таку моральну підпору та заохоту до дальшої праці. А так пірнули в блаженну непамять, і як так дальше піде, не одна ще річ, вартна і цінна в собі, помаленьки в непамяти потоне.

Дальше конечно подумати-б нашим львівським книгарням о якій кольпортажи на провінцію, або о торговельних зносинах з провінціональними книгарнями, бо буквально, лиш случаєм (коли хтось пришло, або хтось привезе зі Львова) дістаєсь книжка руска в руки провінціональної публіки. Яка з того величезна шкода, зрозуміє кождий. Дві третини а може ще й більше рускої провінціональної публіки живе не своїм, на підкладі науковим, особливо на науці своєї історії і літератури опертим пересвідченням, а живе думками, які побіжно переняла від знайомих, свояків, приятелів, товаришів, місцевих кружків і т. п. Значить, агітація зробила своє, зворушила, розбурхала думку, але що не піддала дальшого тревалішого ґрунту, яким є образоване на підставі своєї літератури і історії, то тая публіка хитаєсь, вагуєсь, шукає заспокоєня розбурханої фантазії в часописах, а коли там не знайде, лає часописи слабими, млавими, дурними, нарікає на всіх і все, тільки не на себе — на свою внутренню порожню і поверховність. А мимо того тота публіка, охрещена на домір всего нашими лестними і полюючими на масу часописями милозвучною назвою патріотами, забирає голос і судить про всі найжизненнійші справи народні, з легким серцем рішає всі справи політичні, соціальні, релігійні, економічні і т. п. — судять писателів, (хоч як заслужених) проскрібують політиків, що случайно важились инакше засьпівати або инакше заговорити, як на їх шаблонно-

вий лад. Але що-ж, они не знають ні писателів, ні політиків, на їх всенароднім вічу мають всі — однаковий голос.

Те саме, що дієсь з нашою т. зв. інтелігентною публікою, буде безперечно і з нашим людом, тепер дійсно через численні віча виборчі оживленим і розбудженим; але як слідом за сим розбудженням не піде систематична народна освіта, він, наш люд, стане пригожою масою, хочби і для соціал-демократів.

І так тота у всіх культурних народів найвисша, провідна і керманична сила, література у нас властиво голосу не має. Єї місце заняла щоденщина-публицистика, тота, як добре написала Буковина, стоїть під управою партійних провідників, ну а ті в великій часті самі без провідних думок, підслухують думки загалу та крутять ся в тім блуднім колі usque ad finem.

Той стан, здаєсь нам, вимагає основної направи.

Далі буде.

Д О П И С Ь.

З Бродів.

(Руский язык в радї мійській і школі виділовій женьській. Міщанська читальня а „Руская Бесѣда“).

Невеселих часів діждали ся брідські Русини, бо дістали такого ляпанця, що аж соромно. Ото діждали ся, що маляр чи румун, радний п. Вест сказав їм, що >язык гуски пієта гасуї буті« в Бродах яко над'обовязковий (sic!) в женьській виділовій школі. Соромно то, що на рускій землі в місци, котре на >чотири милі козацтво своїм трупом вкрило, чужинець сьміє до нас так відзивати ся. Вправді належиту відправу дав ему др. Струмінський, радний, але відправа та здає ся мало що і помогла. Бо хотий рада громадска відкинула се дивовижне лепетанє п. Веста, то язык руский оточила такими уловіями, що ледви чи будемо его мали в женьській виділовій школі. Одинокую надію покладають Русини на ц. к. Раду шк. краєву, котра дасть Бог не pozwoliť на таку зневагу руского языка.*

Але такі внесєня і ухвали то добра наука для брідських Русинів, котрі грають ролю великої опозиції, а де треба, то ховають хвіст під себе. Тому то здає ся також з великої опозиції, кількох Русинів не явило ся до голосованя при виборах до ради громадскої і тим повалили кандидатів на радних оо. Ярему і Доліньського, за котрим при иньшій нагоді так копіє крушили. Але вже то в тих Бродах а ще до того між Русинами! Кандидатів тьма, а роботи нема.

*) Закон краввий з 23 мая 1895 і виданий на его основі плян науки для шкіль виділових мужеских і женьских виразно між обовязковими предметами науки установляє і другий язык краввий с. в. руский. Отже з відкиж ради громадскі, котрі побирають з фонду краєвого додатки на удержанє своїх шкіль, присвоюють собі право дебатувати над пляном науки і ухвалювати якісь зміни в тім пляні виданім ц. к. Радою шкільн. краввою?! Ред.

перечувала, що коїть ся якась велике лихо. Я написала лист до матери за зворотною реценсією. В кілька день пізнійше дістала я его з допискою, що адресатка померла перед роком. Се стало ся, як я вичислила, в кілька днів по моїй утечі. Я догадала ся, що мій поступок був причиною єї смерті і почула тяжко свою вину. Тепер дожидала я гніву Божого...

Даремно очікувала я барона. Вже минув другий тиждень. Я рішила ся піти до команди та розпитати ся про него. Тут сказали мені, що Фробург перенесений на Угорщину. Я розпитала, чи він справді подав о дозвіл на женитьбу і дістала відповідь, що міністерство дозволило ему оженитись з графянкою Н... Мов громом ражена кликнула я:

— Як его суджена!

Офіцар поглянув на мене, здвигнув раменами і промовив:

— Жаль мені вас пані. Барон Фробург вже від місяця жонатий...

Ледви жива доплентала ся я до хати. Другої днини дістала я від барона лист, висланий з Італії, в котрім повідомляє мене, що він без майна а я також бідна, тож годі було нам повінчатись. Він писав дальше, що мусів через

мене задовжтись і не видів иньшого виходу для себе, як оженити ся з богатою. Він завіряв мене, що не змінить своїх чувств для мене. До листу залучив чек на пятьсот зототих. Половину тих грошій — писав він — прислав Тур давнійше на мої руки яко спадщину по твоїй матери, другу половину віддаю на потреби дитини....

Такий лист вислав до мене барон з своєї пошлюбної подорожи....

В першій хвилі не знала я, що маю з собою почати. Я хотіла покінчити з собою і з дитиною. От до чого довела моя утеча.... Смерть матери, що не пережила сорому, стояла мені живо перед очима... Я убийниця рідної матери — думала я і мало не збожеволіла від сеї думки.... Я опам'ятала ся, коли заболіла дитина. Прикликаний лікар замітив, що дитина має нездоровий корм. Явив ся у мене торговець меблів і спитав, чи буду дальше оплачувати поживку меблів. Я здивувала ся, бо думала, що та недорога обстановка в хаті власність барона. Меблі веліла я забрати а господареві дому заявила, що мешкати тут довше не буду.

Далі буде.

Читальня міщанська спить, а прецінь не завадило би, як би так інтелігенція брідска зійшла ся з міщанами, та додала їм сили та почувтя своєї рускості. Але щоб до того прийшло, треба щоби руска брідска громада станула на основі народній рускій, та зрікла ся аристократизму староруского. А тоді піде робота і в Бродах і в околиці. На те нехай собі бере примір брідска Русь з Перемишля, Тернополя, Коломї та других міст, де навіть крилошани сїдають біля міщанської сукмани. Без того, мої панове, і в новозавязанім товаристві >Руская Бесѣда« ви не вилічите ся.

Несконсолідований.

Вісти політичні.

Рада міністрів відбула ся дня 17 с. м. під проводом міністра-президента гр. Бадєнього, в котрій взяли участь всі міністри і тревала майже три години. Предметом наради немеречно було політичне положенє і акція, яку правительство думає дальше вести. Близші подробиці поки що не відомі.

Небавом має також зібрати ся парламентарна комісія (екзекутивний комітет) правіці, щоби нарадити ся над політичним положенєм.

Віче чеських міст, котре мало відбутися в сих днях, відрочено на основі ухвали пражскої ради мійскої на день 5 вересня. Буде оно однакже не тільки вічем чеських міст але і повітів. Місцем збору буде ратуш в Празі. На днєвнім порядку стоять розправи і ухвали в справі охорони прав чеської народности.

Чеське віче скликане до Луну (Laut) заборонило правительство з огляду на публічний порядок. На вічу мали послі Греґр, Герольд і иньші обговорювати події в Бріке.

Справу суперечки між Австро-Угорщиною а Болгарією вкрило хвилеве мовчанє. Настала тишина перед бурею. Вся праса рішучо дорікає не тільки Стоілову нетактом, але уважає, що кн. Фердинанд є spiritus movens в сій справі. Хотів він дати вираз своему невдоволеню задля того, що кілька раз безуспішно старав ся о аудієнцію на віденськім дворі. І нічого дивного, бо недавно обходячи 10-літний ювілей свого панованя, міг кн. Фердинанд зробити собі політичний білянє, котрий для него невідрадний. Моральний обрахунок так уємний, що обнижив вельми етичну повагу князя і княжества, так що всі хвилеві успіхи не в силі окупити сеї capitis deminutio, на яку засуджена Болгарія за панованя Фердинанда європейскою прасою і дипломатією. По оправославленю кн. Бориса і процесі Стамбулова, міг князь собі сказати: все уратовано окрім чести. Останні події політичні перед ювілеем показують також круті дороги політики кн. Фердинанда.

Греція має все ще клопоти з першою ратою воєнного відшкодованя. Єсть однак надія, що синдикат грецких фінансістів покрие позичкою воєнний довг і відклонить тим способом, як здає ся, неминучу конечність установленя міжнародної комісії контрольной над грецкими фінансами.

На східно-північній границі англійских Індій вибухло криваве замішанє, котрому в Лондоні приписують грізне значінє, бо повстанє обгорнуло малий край граничний Пешавур над Індом. Справа та на північнім рубці Індії має все політичне значінє, бо се точка, в котрій приготавлиє ся з історичним фаталізмом стичка >слоня з китом«, Англії з Росією.

Н О В И Н К И.

— (+) День уродин Є. В. Цісаря обходжено торжественно в ціім краю і в столиці. На передодні сполучені війскові музики відограли на площі сьв. Духа серенаду а в сам день уродин о 5 годині дано 24 сальв з головної цитаделі, почім війскова музика пригриваючи переходила по місті. О годині 9-ій відбули ся богослужєня у всіх трех архикатедральних церквах. В архикатедральній церкві сьв. Юра відслужив богослужєнє Впр. Архипресвітер Білецкий з капітулою, на котрім явили ся представителі державних властей. Не було лише представителя найвишої власти автономної т. є. Виділу краввог. Церква була битком наповнена. Для війска відбула ся окремо польна служба Божя. По полудни відбув ся у Намістника галєвий обід на

60 осіб, на котрий явили ся кр. маршалок гр. Бадені, комендируючий генерал гр. Шуленбург з численним корпусом офіцерским, начальники властей, а з Русинів були запрошені Вир. Архипресвітер Білецький і п. Барвіньский. В хвили, коли Намістник взіс тоаст на честь Цісаря і коли сей оклик: «Най жив!» тричі повторено, військова капеля, що пригравала підчас обіду, заїнтонувала гимн народний, а з цитаделі завторувало тоастови 24 гарматних салів.

— **Князь-намістник Сангушко** повернув з урлопу вівторок вечер.

— **З Дирекції залізниць.** Тарифа для безпосереднього перевозу осіб поміж стациями ц. к. упр. залізниць північної цісаря Фердинанда, а стациями ц. к. австрійських залізниць державних і в заряді державним зістаючих залізниць льокальних Просніц-Трібіц, Тернопіль-Копичинці і Глібока-Серет, як також межі галицьких стациями ц. к. упр. залізниць північної ціс. Фердинанда через шлях ц. к. австр. залізниць держ. Підгірє-Бонарка-Кальварія. — Повисша тарифа увійде в жите з днем 1 вересня 897 і можна єї набути у дотичних зарядів залізничих по 60 сотиків за примірник.

— **Замах на Фора в Парижі.** Президент французської республіки мав 19 с. м. (в середу) около 9-ої год. рано виїхати до Дункерки, щоби там пересісти на корабель плинучий до Росії. Дворець північний був обляжений товнами публичности. Скоро лише переїхали екіпаж президента і повози з членами свити, на розі площі Ляжанта і улиці Ляфажетта, потрясла воздухом сильна детонація і клуби диму взнесли ся до гори. Серед окликів переражена розступили ся товни. В місци, де звичайно сиділа купчиха з цвїтами експлюдувала бомба або, як голосять другі вісти, пекольна машина. На всякий случай приряд сей був виповнений гвоздями і куснями заліза. Вибух не заподіяв ніякого ушкодження. Догадують ся, що справником замаху мусить бути маляк, що підкладанем бомб на дорозі президента при ріжних нагодах, хоче лише наробити сензацийного галасу, без заподіяня одначе комунебудь халепи. На місце замаху найдено кусники паперу з написю: «Най жив. вільність! Най жив Польща!» Тогож дня приарештовано на двірці 19-літнього анархіста Генрика Перібра, караного уже за фабрикацію бомб.

— **Опять залізнична катастрофа!** Під Блюмав коло Боцен вискочив оногді поїзд з шин, наслідком чого два вагони улягли цілковитому поторопцено. З персоналу залізничного покалічені почтовий кондуктор Меснер, паляч Зухетті і машиніст Медвед померли вскорі а з подорожних кількох віднесло тяжкі рани. Ніколи ще і жадній державі не вмагав ся так застрашаючо число залізничних катастроф як в нашій Австрії. Чи може тому, що заряд державних залізниць остає в військових руках «енергічного» генерала Гутенберга?

— **Зручність.** Катехит хоче ученикам подати понятє провидіня божого і питає хлопця, що то є, если покривач даху спадає і не поносить ніякої халепи. «Щастє» — відповів хлопець. «Добре, мовить катехит, але если він знов вилізе на дах та знов спаде і не дізнає ніякого ушкодження?» — «Случай» — одвїтив хлопець. — Але если він по раз третий спаде стрімголов і здоров встане? — «Зручність» — була відповідь ученика.

— **Знов бомби.** Передвчєра в Царгороді під дирекцією поліції кинено бомбу, котра однак не вибухла. Рівночасно в банку отоманській в Галаті арештовано двох по французьки убраних людей, що мали при собі динаміт а в тій самій хвили в третім місци наступив вибух динаміту. Скінчило ся на вибитю шиб, малім знищено і легкім зраненю кількох осіб. В місті повстала паніка, а всі склени позамикано. Яко справників замаху вказують Турки на Вірмен.

— **Павуки а телеграф.** В Японії є багато павуків і они стають ся великою перешкодою в телеграфічному руху. Павутина, ще до того вохка, є дуже добрим провідником електрики. Великі павуки японські радо сідають на стовпах та дротах, а лучачи своїми павутинними сітками дроти із землею і через те відводжуючи електрику з дротів, перешкаджають телеграфічному рухови. Японці обмітають дроти бамбусовими мітлами, та все те не багато помагає і телеграфи мусять залежати від павуків.

— **Покаране скупарство.** В Вижнянах біля Глинян продав вїт воли і одержану сотку поклав у хаті в прискринок, в найбезпечнійший після думки селян захист для грошей. Та й вїтиха була не аби-яка хазяйка. Найменьша дрібничка не пропадала в неї марно. Ото збыло ся тій яйце, важний продукт єї домашньої господарки. Інша булаб усмажила дитинці яєшницю і

забула про сю незначну втрату. Але запопадлива вїтиха уважала за відповіднійше зберечи надбите яйце рівнож — в прискринок. В кілька днів опісля ідуть хазяї до скрині по гроші. Отвірають прискринок і впадають на слїди страшної катастрофи. Надбите яйце заподіяло в прискринку велику повнє, а єї жертвою упала сотка. Розлитий зародок будучого куряти засох опісля і перемінив цілу сотку, кєрваво запрацьований добуток селянина, в безвартісну масу. Вміли заробити та не вміли пошанувати!

— **Страшна похибка.** В селі Сент-Андреш на Угорщині заможний селянин Володислав Барто мав в огороді кілька хороших слив, що їх овочі обносили що ночи якісь лакомі руки. Лютий з пересердя, що не може зловити злодія, засїв він недавно в огороді. З набитою стрільбою і з натягненим курком чатував він так до півночи, коли нараз почув шелест а відтак якась постать пересунула ся поміж дерева. Грянув вистріл і постать з зойком повалила ся на землю. На гук вистрілу прибігає жінка Барта з ліхтарнею, дивлять ся обов і з переражена остовпіли. Барто застрілив свого рідного — брата. Нещасний всїв заледви сказати, що йшов до брата в дуже важній справі, і віддав духа. Барто зголосив ся добровільно до суду.

— **Трагічне весіле.** В Міндсент на Угорщині мало відбутися дня 10 серпня вінчанє дочкы тамошного крамаря Фрайнда з машиністом Бершттайном, родом з Галичини. Вдомі молодой вже всьо було готове, весільні гості зібрали ся чистленно, не було лише молодого. Гості почали терпеливитись і негодувати, коли являє ся післанець з сусідного села від молодого, котрий звиває на письмі свого будучого тестя, щоби сейчас виплатив єму 800 зр. приобіцяного вина, бо инакше не приїде до вінчаня. Відний крамар благає жениха в відворотім листі, щоби не робив єму сорому і явив ся чим скорше на весіле. Запевнює єго також, що виплатить сейчас готівкою 500 зр. а на 300 зр. виставить єму вексель, бо на разі не має де їх роздобути. За годину вертає післанець з вісттю, що жених не пристав на таке предложєне і вибрав ся шукати жінкы деінде. Коли се почула молода, зімліла і упала на землю. Вправді єї привели до житя, але з надмірної розпукы она збожеволіла. Подерла на собі весільну одїж і кликала безнастанно свого судженого. Нещасну мусїли відставити до будапештєнского заведеня божевільних.

— **Підводний баллон.** Італійский інженер Piatti del Pozzo винайшов новий прилад підводний, значно ліпший від теперішних звонів. Бо коли звін поринає тілько на 80 м. в глибінє, то підводний баллон може легко досягнути 400—500, отже в глибінє оком людским до тепер невисліджену. Баллон сей має подобу кулі з залізної бляхи, грубої на 8 цтм. а так великої, що кількох людей може ся в ній вигідно помістити. Входить ся до неї з гори по драбині через отвір, котрий замикає ся із вні. У внутрі є досить воздуха для кількох людей на 3—4 години. Груба, скляна призматична шибя освітлює підводну глибінє і через неї можна робити поміченя. З баллоном вистають на вні щипці і інші знарядя, котрими можна правити з середини і хватити різні предмети, які хоче ся винести на верх. З середини можна також кермувати баллоном, минати скелі і слїдити околицю. Цїлий прилад привязує ся ливною до берега або корабля, а повнім морю, вздовж линви ідуть дроти телефонічні, що лучать баллон зі світлом. А і на случай, як би линва прірвала ся нема небезпечности; треба тілько скинути оловяні тягарі, причеплені на вні до баллона, але так що з середини можна їх відцепити, а вода сама попхає баллон до гори. Для океанознавства є се винахід великої ваги. Сими днями роблено з ним проби на Секвані і они повелись дуже добре; дальші проби будуть робитись в Гаврі і Бресті.

— **Дорожня у Львові** вмагав ся на велике невдоволенє всїх, що мусять жити готовим, инколігїрко запрацьованим грошем. За бохоня хліба, за котре до недавна платило ся 10 кр., треба тепер заплатити 14 кр.; за одну літру бульби платили давнійше 2 кр., тепер платять 4—5 кр., кукурузяна мука платилась за літру 6 кр., тепер платить ся 8 кр., біла пшенична мука стояла за літру 6 кр., тепер стоїть 8 кр. і є темнійша; булки всякої форми стали меньшими і виробляють ся з лихой мукы і т. д. Говорять, що вскорі зачне їти в гору також ціна мешкань, вже й без того висока, хотяй число нових домів востає як гриби по дощі.

Дрібні вїсти: До Львова спровадив п. Одживольский перший самохід (віз автомобіль), порушаний бензиною а коли проба удасть ся, то будемо їх мати більше, для комунікації по улицах Львова. — Місто Острів в царстві польським

погоріло цілковито д. 13 серпня. — В Тарнові буде отворена з д. 1 вересня с. р. перша кляса школи реальної. — Міністер рільництва гр. Ледебур має приїхати в осени на Буковину, щоби бути при торжественнім отвореню ново-основаних рільничих шкіл в Кіцмани і Радівцях. — Моцї єпископа І. Снігурського будуть перенесені за дозволом міністерства справ внутр. до підземеля катедрі в Перемишлі.

— **Подяка.** «Подобало ся волі Всевишнього відкликати з сего земського живота нашого найдорожшого вітця — порадирика, Антонія, котрий проживши 81 лїт, а з тих потрудивши ся 54 лїт в винниці Христовій на дни 11 серпня спочив з легким сердцем і вірою в красшу будучність праведно в Господі.

Най буде Богу честь і слава! З родинного обовязку складаємо прилюдно подяку всім, котрі своєю участію в сїм сумнім обряді похороннім, молитвою та теплою сльозою почтили память дорогого нам покійника. Передовеїм дякуємо Високопреподобним отцям духовним а то о. деканови теревовельському, Йоану Залуцкому, о. Йоану Біліньському, містодеканови і парохови Ілавча, сєму подвійно бо і за правдиво ревнивє надгробнє слово ще й за предсмертну потїху та заосмотрєнє покійного сьвятими Тайнами на дорогу вічности, і Всея. о. Теодору Цегельському, парохови Струсова, — всім трем за їх прєгарнє духовнє слово; дальше Високопреп. отцю деканови і парохови Теревовлі побратимчого обряда Станіславови Налєнч Корженьовському, Високопр. о. Теофілю Царевичеви містодеканови і парохови Кобиволок, Високопр. о. Йоану Волянському, парохови Острівчика, Високопр. о. крилошанинови Теофілю Лавровському, парохови Янова, Високопр. о. Андрею Івєвичеви, парохови — сусїді Іванівки, Всея. отцям Алексєю Яворовському з Ілавча та о. Василю Левіцкому з Струсова за їх участь в сумнім обряді похороннім. Дякуєм, дальше Високоповажаному своякови др. Юліянови Ольпінському бурмістрови Теревовлі і послови, до ради державної і на соїм та і Вам, пане секретар Ради повітової, Володимире Заячківский, щосьте з власного пієтизму прибули помолитись при домовині нашого дорогого вітця. Вкінци дякуємо сердечно Вам, дорогі братя парохіанє, щосьте помимо наглядних робіт у полопоскорили громадно на наш сумний обряд з молитвою на устах а сльозою в оці окружили домовину свою 54 літнього провідника і в узнаню єго заелуг зложили на сьвїжій могилі в доказ вдячности прєгарний вінець.

Нехай Бог Всевишний винагородить Вас стократно за Вашу теплу участь, молитву та розраду.

Глєцава дня 13 серпня 1897.

Сидір Єзерский, ц. к. профєсор гімназії з Золочева; Віктор Єзерский, парох Гумниск; Пєтро Єзерский, сотрудник Глєцави — сини; Корнєля Єзерска з Глєцави, донька.

Вїсти з Еп. Перемискої.

Завідательства дістали оо.: Григорій Романєць в Летни дек. дрогобичного і Юліян Чучєвич в Ліську дек. ліського. — Сотрудництво в Монастирци, дек. ліського, дістав о. Николай Добрянський. — Відпустку для поратованя здоровля дістали оо.: Теодор Козак на 5 неділь, Іван Отто на 8 неділь і Віктор Решетилевич на 6 неділь.

Наука, штука, література.

Зоря ч. 15 містить: «Малюнки сучасного житя на селах» (далі) О. Я. Коняського; «Переспіви» Павла Граба; «Катєрина Чайківна», драма (далі) Н. Полтавки; «Сучасні казки», Школицька; «На справдєшній службі»; І. Потанєнка; «Ніч», В. Залізняка. Оповідки і критичні замїтки: «Пієні коханя». М. Чернявського — О. Білоусєнка. «Пієни коханя М. Чернявский» — Мусія Ш-ка; «Адам Аєник», (Посмертна згадка); Хронїка. Бібліографія.

З сим числом видано 34 аркуш словаря рос. укр., що обіймає букву «р.» і становить кінець III-го тому.

ПОСМЕРТНІ ₪ ВІСТИ.

Михайло Сембратович, переплетник, член товариства «Зоря», радний міста Львова, директор товариства брат. помічч ремієсників і промисловців «Ogniw», помер у Львові дня 18 серпня в 63 році житя. В. є. п.

Єлена з Тарасєвичів Оробко, жена гр. кат. приходника померла в Станівцях на Буковині, в 56 році житя. В. є. п.

Веснянки
прищики, утробні плями вигубляє успішно в дуже короткїм часі, від давна випробований

Crème Iris
161 36-? Д-ра Whytt'a
Ціна слоїка з приписом ужита 80 кр.
Тілько правдиві з підписом Д-ра Whytt'a.

Головний склад в аптіці
Жигм. Ружєра
під „Срібним орлом“ у Львові.

Розклад їзди поїздів залізничних

обов'язуючий від 1. липня 1897.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				приходить о годині			
	7:30	з Іцкан		6:00	до Підволочиск з голови двірця		
	7:50	" Янова		6:10	" Іцкан		
	7:52	" Тернополя на Підзамче		6:15	" Підволочиск з Підзамча		
	8:05	" Лавочного			6:45	" Іцкан	
	8:15	" Тернополя на головний дворець		8:40	" Кракова		
	8:25	" Сокаля			8:55	" Сокаля	
	9:10	" Кракова			9:20	" Скольного (до Гребенова від 10/7—31/8)	
	10:35	" Ярослава			9:25	" Сокаля	
	1:15	" Янова			9:40	" Янова	
1:30	—	" Кракова			10:05	" Підволочиск з головного двірця	
	1:40	" Скольного (Гребенів від 10/7 до 31/8)			10:27	" Підзамча	
1:50	—	" Черновець			10:45	" Іцкан	
2:15	—	" Підволочиск на Підзамче		1:55	" Янова (лиш в неділі і свята)		
2:30	—	" " головний дворець		2:08	" Підволочиск з головного двірця		
	5:25	" Сокаля			2:31	" Брухович що неділі і свята до дальшого зарядження	
	5:35	" Підволочиск на Підзамче		2:40	" Черновець		
	5:45	" Іцкан		2:50	" Кракова		
Ніч				Ніч			
	3:04	з Підволочиск на Підзамче		3:00	" Янова		
5:10	3:30	" " головний дворець		3:05	" Скольного (від 1/5 до 30/6 з Стрия)		
	6:00	" Кракова		4:40	" Ярослава		
	6:55	" Підволочиск на головний дворець		3:40	" Зимної води що день до дальшого зарядження		
	8:00	" Кракова		3:48	" Брухович		
	8:15	" Янова тільки в неділі і свята що день а від 15/5 до 31/8 в будні дні		Ніч			
	8:45	" Брухович тільки від 26/8 аж до дальшого зарядження		4:40	до Кракова		
	8:49	" Кракова		5:20	" Лавочного		
	9:01	" Брухович тільки від 1/7 до 25/8		6:24	" Янова лиш в будні дні		
	9:10	" Янова (від 15/6 дня 31/8 в неділі і свята)		6:45	" Кракова		
	9:30	" Іцкан, Бергомету з виїмкою понеділка		7:05	" Сокаля		
	9:43	" Кракова		7:25	" Тернополя з головного двірця		
	9:50	" Підволочиск на Підзамче		7:30	" Лавочного		
10:00	—	" Іцкан		7:47	" Тернополя з Підзамча		
	10:20	" Підволочиск на головний дворець		8:50	" Янова в неділі і свята		
	12:10	" Скольного (лиш від 1/5 до 30/6) Стрия, Хирова		10:30	" Іцкан		
		" Лавочного		10:50	" Кракова		
				11:00	" Підволочиск з головного двірця		
				11:37	" " з Підзамча		

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Книгарня

„Наукового Товариства імени Шевченка“

у Львові, ул. Академічна ч. 8.

продає слідуєчі книжки:

Корн. Устиянович. М. О. Раевский і російский панславизм	—80 зр.
Залуквич. Кістяки Гольбайна ч. 2.	—15 „
„Зеркало“ з року 1890 1891 і 1892 ро	2:00 „
Бібліотека Батьківщини ч. II.	—20 „
Север. Задля святої землі	—50 „
Вас. Чайченко. Твори ч. I. 80 кр., ч. II. 60 кр., ч. III.	—80 „
" Книга казок поезії часть II.	—60 „
" Під хмарним небом, поезії ч. I.	1:00 „
" Хома Макогін, убогий наймит	—15 „
" Робізна	—20 „
" Олеся, Комар, Дума про княгиню, Грицько, Що страшніше, по	—5 „
" Книга байок	—50 „
К. Т. Подоленко. За громаду. Хроніка	—20 „
Записки товариства імени Шевченка ч. I.—IX. по	1:00 „
О. Кенан. Сибір ч. I. і II.	1:20 „
Г. Данилевский. Збігні в Новоросії	1:00 „
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4:0 зр. без перес., з перес.	5:00 „
" Кобзар III. том, проза	2:00 „
" Кобзар для дітей	—20 „
" Поезії ч. I. і II. по	—35 „
Мапа етнографічна України Русі	—20 „
Книга пісень Генрика Гейне, Леся Українки Стависького	—80 „
Леся Українка. На крилах пісень	—60 „
М. Лисенко. Коза дєреза, дитяча оперета	—80 „
" Різдвяна ніч, опера	—30 „
Твори Трофима Зіньківського ч. I. і II. по	1:00 „
Еміль Золя. Мрія, повість	1:00 „
Еркман Шатріан. Папі Тереса, повість	—80 „
Вол. Короленко. Сліпий музикант, повість	—60 „
О. Я. Кониський. Оповідання	—40 „
" Грішники	—20 „
" Т. Шевченко, вік парубочий	—20 „
" " в академії	—20 „
" " до арешту	—20 „
Юрій Еберс. Ното sum, повість	1:20 „
" Стефан Лаврентій	2:70 „
Евген. Гребінка. Чайковский, повість	—70 „
" Байки	—10 „
Ганна Кері. Замок Делі, повість	2:50 „
Всеволод Гаршин. Маліри, оповіданє	—10 „
М. Родзевичівна. Дєвайтіс, повість	1:00 „
Павло Граб. Збічник поезії ч. I.	—20 „
" З чужого поля	—20 „
" З півночі	—20 „
Фр. Равіта. Гетьман Мазєпа	1:20 „
Вальтер Скот. Рішард львине серце, повість	1:20 „
Уманець і Спілка. Словар російсько-український часть I. і II. по	2:50 „
Петро Люті. Рибак ісландский, повість	—60 „
Іван Безсторонний. Відношеня обрядові в всхідній Галичині	—30 „
І. А. Гончаров. Обломов, повість	1:80 „
М. Загірня. Жанна д' Арк, орлеанска дїва	—10 „
" Про Оврама жидовина і Хведора християнина	—10 „
Юрій Онет. Великий лім, повість	2:00 „
Володимир Навроцкий. Твори ч. I.	1:20 „
Вільгельміна Гілерн. Власними силами, повість	1:20 „
Ігнат Оншкевич. Руска бібліотека ч. III.	1:50 „
Федор Достоевский. Вина і кара, повість	4:00 „
Др. Кость Левіцкий. Німецько-руський словарь правничий	3:50 „
" „Руска Правда“, памятник староруский	—50 „
Юл. Стінде. Родина Бухгольців, повість	1:00 „
Кость Федьків. Квіточка	—20 „
" Віночок	—20 „
Гордїєнко. Картагенці і Римляни	—20 „
Забавки, менажерія, гостинець, зьвіринець, образки по	—10 „
Др. Л. Кельнер. Історія педагогії	—60 „
Др. Евг. Олєсницький. Право пропанації	—50 „
Шевченко в 26 році життя, фотографія	—50 „
Г. Раймунд. Міщанске племя	1:20 „
Адам Гроші а праця	3:20 „
Карль Дікенс. Новорічні дзвони	—60 „
" Олівер Твіст	1:20 „
Мовр. Юкай. Новий дїдич	1:50 „
Вальзак. Батько Горіо	2:00 „
Альф. Додє. Фромонт молодий і Ріслєр старший	1:40 „
" Набоб	2:70 „
Мих. Вербицкий. Завіщанє Т. Шевченка, ноти	—50 „

Новости на дамскі сукні сезонові!

Матерії вовняні, Зефіри, Батисти, Піки, Кретони, Перкалі, Брокати

АНТІН ПІЗУНСЬКИЙ Львів, Академічна 12.

Парасольки,

Рукавички, „Фіґара“, ковніри

коронкові, Паски, Фартушки.

Магазин богато заосмотрений.

Ціни низькі, конкуренційні.

151 17—47

Учитель

орган руского товариства педагогічн. двотижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

„ДНЬСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шнід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Школи ліквідує ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заключені з першими Товариствами контраасекураційними подають „Дньстєрє“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвиші суми.

Поліси „Дньстєра“ приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечити ся через „Дньстєрє“ після всіх можливих комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійші услівя і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Дньстєрє“ стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладни до опроцентования по 5%. Гарантія цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся дєсятя часть на удїл.

Зголошеня о удїленє агенції в місцевостях де „Дньстєрє“ не є заступлений, приймають ся.

(62—?)

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ДЛЯ РУСКОГО НАРОДУ

під редакцією

Стефана Кульчицкого

виходить у Львові тижнево кожної пятниці.

Буде подавати поезії, повісти, житєписи з портрєтами, поучаючі статї з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р.
" " " " " піврічно 2 р.
" " " " " чвертьрічно 1 р.
За границею річно 8 рубл.
" " " " " піврічно 4 рубл.

Редакция, адміністрація і експедиція
Львів, ул. св. Миколая 13.

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих

у Львові, Ринок ч. 25.,

(I. поверх)

приймає всілякі замовленя і виготовляє їх з густом і елєганцією після найсвіжіших журналів.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. Іосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку Іосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посылках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко

ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по уміреных цінах. 66—?

1000 туток цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ
Львів, улица Галицка число 12.

Замавляючим 5.000 туток разом опаковань і відсилка franco.